

Norsk institutt for global helse (NIGH)

Referat fra konstituerende møte i Oslo 19.01 2017

Tilstede:

Styremedlemmer:

Helse Vest RHF, Fagdirektør Pål Iden
Helse Nord RHF, Fagdirektør Geir Tollåli,
Helse Midt-Norge RHF, Fung. Fagdirektør, Henrik A. Sandbu
Helse Sør-Øst RHF, Forskningsjef Øystein Krüger
Universitetet i Bergen (UiB), Dekanus Nina Langeland
Universitetet i Oslo (UiO), Dekan Frode Vartdal
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), Dekan Björn Gustafsson
Folkehelseinstituttet (FHI), Bjørn Iversen

Observatører:

Norges forskningsråd (NFR), Wenche Dageid (Vara for Åse Marit Kristiansen)
Chr. Michelsens Institutt (CMI), Adm.dir. Ottar Mæstad
Stiftelsen for industriell og teknisk forskning (SINTEF), Forskningsjef Randi Reinertsen
NORAD, Fagdirektør Ingvar Theo Olsen

Sekretariat:

Senterleder Bente E. Moen (SIH), Ingvild Hope (SIH)

Oppsummering fra møtet:

- 1) **Presentasjon** av deltakernes navn, kort.
- 2) Nina Langeland presenterte **mandatet/visjonen** for NIGH (power-point vedlegges)

Norwegian Global Health Institute:

- Representere **én adresse** for myndighetene
- Det skal være **en nettside** hvor det hele tiden er oppdatert informasjon om aktiviteter, utdanning og forskning som pågår innen global helse i Norge.
- Føre til faglig bredde og høy kvalitet som igjen styrker muligheten til å søke EU-midler og andre internasjonale fond.
- Oversikt over tilgjengelige ressurser i de enkelte institusjonene til å løse global helse problemstillinger.
- Ansvarliggjøre institusjonene og man rapporterer på felles mål for NIGH

Langeland tok oss gjennom prosessen frem til opprettelsen av NIGH. Under diskusjon omkring sammensetningen kom det frem at det er ønskelig å få med representanter fra høyskolene, i tillegg til representanter fra næringslivet. Det er også nødvendig å se på sammensetningen av observatørene, for å få mest mulig bredde.

Det ble tatt opp at Norsk forum for global helseforskning har en nettside med mye informasjon, men at denne kun fokuserer på forskning og forskningsprosjekter.

Det må opprettes et arbeidsutvalg og et sekretariat:

To representanter fra RHF, to fra universitetene og en fra instituttsektoren.

Sekretariat skal i første treårsperiode ligge ved UiB. Bente Moen skal være leder av sekretariatet, UiB bidrar med administrativ støtte (1-2 stillinger).

På møte i Nasjonal samarbeidsgruppe for spesialisthelsetjenesten NSG i mai 2015 ble det besluttet at NIGH må være institutt, det å bruke nettverk holder ikke. Dette førte til en lenger diskusjon, da flere deltakere mente at begrepet institutt ikke gir et riktig bilde av NIGH og at dette kan virke misvisende og forvirrende i det norske landskapet. Det ble besluttet nå å se på dette igjen, da det ikke er tilfredsstillende med en benevnelse gruppen ikke føler seg komfortabel med. Arbeidsutvalget får i oppgave å se nærmere på dette.

Det ble også besluttet å la arbeidsutvalget ta saken med institusjonenes eventuelle bidrag i henhold til ressurser/penger til NIGH. At arbeidsutvalget kan se på behov og muligheter.

Arbeidsutvalget lager plan og budsjett for 2017.

3) Presentasjoner

Hver deltaker presenterte sitt fagfelt, med vekt på hva som er relevant for NIGH og hva de ønsker NIGH skal brukes til, og hva de vil ha ut av dette samarbeidet. Vi har lagt ved presentasjonene fra de som hadde power-point.

Björn Gustafsson (NTNU) Fagdirektør, Henrik A. Sandbu, Helse Midt-Norge

- Global helsedag i Trondheim: Kan være en del av et nytt opplegg om feks GLOBVAC legges ned.
- Forskerskolen i global helse ligger ved NTNU, her kan vi få til et godt samarbeid.
- Mulighet til å være en politisk påvirker.
- Ønsker: Kompetanse i søknads-støtte, stå sammen, være synlig sammen, samle kreftene ute

Ottar Mæstad/CMI:

- Jobbet med global helse side 2005, de har tre hovedfelt de arbeider innen.
- Utfordringer som NIGH ta: utdanne gode kandidater, få til tverrfaglighet, hvordan få mobilisert å få gode kandidater til å arbeide innen global helse

Ingvar Theo Olsen: NORAD:

- 11 personer som jobber med global helse hos Norad.
- Jobber på ulike nivåer, egne programmer, støtter andre tiltak,
- Kan bidra med innsikt inn i den globale helsepolitikken, nettverk, hva som skjer og rører seg.
- Ønsker et godt, norsk fagmiljø innen global helse. Ønsker, og avhengig av et godt nasjonalt fagmiljø i Norge.
- Dilemma, forvalter avtaler som f.eks. med GLOBVAC, fordeler penger, må være varsomme i forhold til rollen innen NIGH

Bente Moen: UiB/SIH

- SIH har 12 professorer, 10 andre forskere (førsteamanuensis), 59 PhD, 8 admin.
- Er sekretariat og har leder for Norsk forum for global helseforskning.
- En SFF: CISMALC
- En nyhet nå er satsingsfeltet "Global Challenges", ansvar dette legges på medisinsk fakultet. Hovedområder er migrasjon, helse og ulikhet.

Moen er leder av Norsk forum for global helseforskning, og ønsker en god tilnærming mellom Forum og NIGH. Forum representerer et sterkt nettverk av forskere innen feltet, som vi bør bygge på.

Randi Reinertsen/SINTEF

- Jobber på tvers av samfunnsfag og teknologiske dag
- Enhet for Global helse, ledet av Arne Eide

- Vekt på innovasjon
- Funksjonshemmede. Hørselshjelp, verksteder, politisk påvirkning
- GeoHealthAccess
- Ønsker fro NIGH: Dette forumet kan tipse hverandre om programmer og aktiviteter og NIGH kan jobbe inn mot EU

Bjørn Iversen/FHI

- FHI er både en forvaltnings- og forskningsinstitusjon
- Kunnskapsenteret er nå innlemmet i FHI
- Global helse: ny strategi, der vi er god nasjonalt skal vi også være gode globalt
- Global helse ved FHI er i hovedsak finansiert fra eksterne finansieringskilder
- I tillegg til Avdeling for internasjonal helse, er det to andre avdelinger som i all hovedsak jobber med global helse, ledet av Atle Fretheim og Frederik Frøen
- .Alle fagområdene på FHI skal engasjere seg i global helse
- FHI har mange samarbeidsprosjekter med universitetene innen global helse
- Innen global helseberedskap har FHI fått støtte fra UD for å samarbeide med fire land
- I Norge må vi som jobber med global helse samarbeide og styrke oss, få ett ansikt utad. Felles utdanning og felles søknader

Helse Sør-Øst RHF, Forskningsjef Øystein Krüger

- Største ressurser til global helse er gjennom egne budsjett, ikke så mange eksterne prosjekter
- Ønske til NIGH: Her får vi ideer til å sette opp strukturer, det kan være en av fordelene med et slikt samarbeid
- Forventninger: samarbeidsarena, men ikke i selv seg en styringskraft

Helse Nord RHF, Fagdirektør Geir Tollåli

- Mye kontakt med Russland, også et viktig område for global helse
- Større prosjekter i Malawi, disse er vedtatt å videreføres
- Sterke på urbefolkning, også over landegrensene

Wenche Dageid/NFR/GLOBVAC

- GLOBVAC er sentrale i både Forumet og forskerskolen
- De bruker en bred definisjon av global helse, håper det skal bevares
- Forhåpning om at NIGH skal ivareta dette, og se viktigheten av denne bredden og kunnskapen
- GLOBVAC er i en vanskelig posisjon, det er varslet store kutt. Gjenstår å se med økonomien
- Hva kan NIGH gjøre: Stå sammen, være synlig, vise alt som er bygget opp
- Vise resultater

Dekan Frode Vartdal/UiO

- Tidligere har aktivitetene ved UiO vært basert på gode enkeltpersoner, dette blir sett på som en svakhet
- Ønsket institusjonsaktivitet
- Opprettet Senter for global helse
- Vi skal ikke være mange steder, ikke fortynde innsatsen
- Et team med en administrator som jobber aktivt med utvalgte land
- Mye på Jimma, satset mye der, også fått NORHED – og Nordplus-prosjekt.
- Satser på E-læring
- Utdanner onkologer
- Der vi er, der skal vi satse
- Satse sammen med andre institusjoner, står sterkere sammen

Pål Iden/Helse-vest

- Savner en strukturert tilnærming til dette, kan miste synergier ol.
- Må vi dra til Oslo for å snakke sammen?
- Det folkelige engasjementet, bibelbeltet, står sterkt og veldig engasjerte
- Øst-Afrika
- Få det kartlagt, hvilke ressurser er det
- Lærdal Medical: Innovasjon, kan knytte dem til oss? De er gode representanter for næringslivet.
- Visjon for NIGH: se alt som finnes, se hvordan det henger sammen, få en oversikt
- Satse mot marginaliserte grupper. Løfte folkehelsesituasjonen.
- Det som også kan ramme også oss.
- Urfolks helse er et område vi kan enes om?

4) Etablering av arbeidsutvalg

Arbeidsutvalget skal bestå av to representanter fra RHF, to fra universitetene og en fra instituttsektoren.

Forumet har en plass i arbeidsutvalget. Sekretariatet bør ligge der hvor lederen er lokalisert.

Universitetsrepresentanter og RHF representanter snakkes sammen, kan ikke være to kandidater fra de to institusjonene fra samme region.

Det ble besluttet å lage et forslag til sammensetning for å sikre at alle regionene er representert. Her er et forslag:

Bjørn Gunnar Iversen, FHI

Nina Langeland for UiB (leder)

Björn Gustafsson NTNU

Geir Tollåli fra Helse Nord (RHF)

Øystein Krüger, Helse Sør-Øst (RHF).

(Norsk forum for global helseforskning er representert via Bente Moen som er leder av Forum/ I.Hope i sekretariatet)

Vi ber om at det gis en tilbakemelding hvis det er innvendinger mot denne sammensetningen innen: 10/2.

Ref IH/BEM